

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

ขยะรีไซเคิลคืออะไร สิ่งนี้ดีต่อโลกอย่างไร

เคยสงสัยกันไหมว่าการรีไซเคิลช่วยโลกได้อย่างไร แต่ก่อนอื่นเรามาทำความเข้าใจกันก่อนว่าภาวะโลกร้อนหรือปัญหา Climate Change ก่อนว่ามีสาเหตุมาจากก๊าซเรือนกระจกที่สะสมในชั้นบรรยากาศ ทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น จนเป็นส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งฤดูกาล สภาพแวดล้อม และกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย แล้วการรีไซเคิลมันเกี่ยวโยงกับก๊าซเรือนกระจก วันนี้ สวท.ปัตตานี มาอธิบายให้ฟัง ปกติแล้วข้าวของเครื่องใช้ที่เราใช้กันอยู่ ไม่ได้เสกขึ้นมามีลอย ๆ จากอากาศ แต่มาจากการเก็บเกี่ยวเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ พลาสติกมาจากปิโตรเลียมใต้ดิน กระดาษมาจากการตัดต้นไม้ แก้วมาจากเม็ดทราย โลหะมาจากการถลุงแร่ การได้มาของสิ่งของเหล่านี้ไม่เคยฟรี มนุษย์จะต้องเสียทั้งพลังงานในการได้มา แปรรูป ขนส่งอีกหลายทอด กว่ามาถึงมือเรา เมื่อใช้พลังงานก็เกี่ยวกับการผลิตก๊าซเรือนกระจกที่จะเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งเรามักจะเทียบกับการเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2e) นั่นเอง โชคดีที่การรีไซเคิลวัสดุต่าง ๆ ทุกชนิด ให้กลายเป็นวัตถุดิบใหม่ ก่อคาร์บอนไดออกไซด์น้อยกว่าการนำทรัพยากรธรรมชาติใหม่มาใช้ เพราะการขนส่งที่สั้นกว่า ขั้นตอนการแปรรูปที่น้อยกว่า รวมถึงไม่ก่อให้เกิดขยะ ซึ่งบางส่วนจะก่อให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์ในอนาคตด้วย ทำความรู้จักกับขยะรีไซเคิลกัน ขยะรีไซเคิล หมายถึง ขยะ ของเสีย หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ โดยนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋องเครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ ฯลฯ ขยะรีไซเคิล มีปริมาณ 42% ของขยะทั้งหมดทุกประเภท ขยะพวกนี้มีประโยชน์หลายข้อหลายข้อเพราะสามารถนำไปผลิตได้ใหม่ไม่รู้จบ

การแปรรูปของใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่มีกระบวนการอยู่ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การเก็บรวบรวม 2. การแยกประเภทวัสดุแต่ละชนิดออกจากกัน 3. การผลิตหรือปรับปรุง 4. การนำมาใช้ประโยชน์ในขั้นตอนการผลิตหรือปรับปรุงนั้น วัสดุที่แตกต่างกันชนิดกันจะมีกรรมวิธีในการผลิต แตกต่างกันไป เมื่อผ่านขั้นตอนการผลิตแล้วของเสียที่ใช้แล้วเหล่านี้จะกลายมาอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ใหม่ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนในการนำมาใช้ประโยชน์ ผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจึงสามารถสังเกตได้จากเครื่องหมายที่ประทับไว้ บนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตทุกครั้งที่การรีไซเคิล ทำให้โลกมีจำนวนขยะลดน้อยลง และช่วยลดปริมาณการนำทรัพยากรธรรมชาติ ตั้งแต่เด็กจนโต เราจะต้องเคยได้ยินคำว่า “รีไซเคิล” กันมาบ้าง และต้องคุ้นเคยกับเจ้าสัญลักษณ์ที่แปะบนถังขยะรีไซเคิลมาเหมือนกัน มีใครเคยนำขยะรีไซเคิลไปเข้าสู่กระบวนการผลิตให้เกิดเป็นของชิ้นใหม่ ๆ กันบ้างหรือเปล่า วันนี้เราจึงจะพาไปเรียนรู้การจัดการและใช้ประโยชน์จากขยะรีไซเคิลกันค่ะ

สำหรับแนวทางการจัดการขยะรีไซเคิล เราสามารถนำมาแยกตามประเภท ได้ดังนี้

พลาสติก ขยะรีไซเคิลประเภทพลาสติกมีจำนวนมากขึ้นทุกวัน เพราะสินค้า และบรรจุภัณฑ์ส่วนมากทำมาจากพลาสติก มีความทนทานมาก ซึ่งขยะพวกนี้เมื่อนำมาเผาก็ทำให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อมหรือหากนำไปฝังกลบ ก็จะทำให้สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการฝังกลบ จึงเหมาะมากที่จะนำมารีไซเคิล โดยพลาสติก



สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

สามารถนำกลับมาใช้เคล็ดได้เกือบทุกประเภท เช่น โพลีโพรพิลีน นิยมนำมาใช้เป็นถ้วยนมเบรียว โพลีเอทิลีน นำมาทำขวดเครื่องดื่ม การจัดการ : ล้างพลาสติกพร้อมดึงฉลากออกให้หมด จากนั้นทำให้แบนเพื่อประหยัดพื้นที่ แล้วจึงคัดแยกตามประเภทของขยะรีไซเคิล

กระดาษ ขยะรีไซเคิลประเภทกระดาษ อาจจะมาจากบ้านเรือนหรือสำนักงาน เช่น หนังสือพิมพ์ กระดาษคอมพิวเตอร์ ถุงกระดาษ ลังกระดาษ กระดาษเหล่านี้ส่วนใหญ่สามารถนำกลับมาใช้เคล็ดได้ **การจัดการ :** ควรมีการแยกประเภทของกระดาษก่อน เช่น กล่องนม กระดาษย่อยสลาย กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษลัง ฯลฯ ส่วนการรีไซเคิลนั้น กระดาษที่รับซื้อจากบ้านเรือนหรือแหล่งต่างๆ จะถูกส่งไปยังโรงงานกระดาษ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบผสมในการผลิตกระดาษประเภทต่าง ๆ เช่น กระดาษขาวจะถูกแปรรูปเป็นกระดาษสมุด กระดาษหนังสือพิมพ์จะถูกแปรรูปเป็นกระดาษห่อของขวัญ

แก้ว : ขยะรีไซเคิลประเภทแก้ว ที่นำทราย หิน และโซดาไฟเป็นส่วนผสม โดยนำมาหลอมให้ขึ้นรูปเป็นภาชนะต่าง ๆ แม้ว่าแก้วจะเป็นวัสดุที่ย่อยสลายไม่ได้ แต่สามารถนำมาหลอมขึ้นรูปใหม่ได้ ซึ่งขวดแก้วแต่ละสีมีมูลค่าที่แตกต่างกัน สีที่ได้ราคาดีที่สุดคือขวดแก้วสีขาว รองลงมาคือสีขาและสีเขียว **การจัดการ :** จะมีการคัดแยกตามประเภท เพื่อนำไปทำความสะอาด แล้วนำมาบรรจุสินค้าใหม่อีกครั้ง ส่วนขวดแก้วที่แตกหักจะถูกคัดแยกตามสี แล้วจึงส่งเข้าโรงงานหลอมแก้ว เมื่อทุบให้แตกละเอียดแล้วล้างด้วย สารเคมีและหลอมละลายเพื่อเป่าให้เป็นขวดใหม่ได้

โลหะ : ขยะรีไซเคิลประเภทโลหะ สามารถนำกลับมาใช้เคล็ดโดยการนำมาหลอมและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้ **การจัดการ :** เศษเหล็กที่รวบรวมได้พ่อค้ารับซื้อของเก่าจะทำการตัดเหล็กตามขนาดต่าง ๆ ตามที่โรงงานกำหนดเพื่อสะดวกในการเข้าเตาหลอมและการขนส่ง ส่วนโลหะประเภททองเหลือง ทองแดง สแตนเลส สามารถนำกลับมาหลอมใหม่ขึ้นเป็นพระพุทธรูปได้

อะลูมิเนียม : ขยะรีไซเคิลประเภทอะลูมิเนียม จะมีแบบบางและแบบหนา ไม่ว่าจะเป็นอะไหล่รถยนต์ หม้อ กะละมัง ครอบเครื่องดื่ม ฯลฯ **การจัดการ :** ขยะรีไซเคิลอะลูมิเนียมประเภทครอบน้ำอัดลมเป็นขยะที่มีปริมาณมากก่อนที่จะนำไปขาย ควรอัดครอบให้มีปริมาณเล็กลง เพื่อประหยัดเนื้อที่ในการขนส่ง เห็นไหมล่ะคะว่าการรีไซเคิลมีประโยชน์มากแค่ไหน อย่างน้อย ๆ ก็ช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยลงด้วย ใช้แล้วก็นำกลับมาใช้ใหม่ซ้ำ ๆ

ทั้งนี้ ปัญหาขยะนับเป็นปัญหาใหญ่อย่างหนึ่งที่เรากำลังเผชิญในยุคปัจจุบัน ในแต่ละวันมีของเหลือทิ้งเหลือใช้ที่เกิดจากการอุปโภคบริโภคเป็นจำนวนมากจนดูประหนึ่งว่าสักวันอาจจะเกิดการขยะล้นโลกก็เป็นได้ ในแต่ละประเทศมีขั้นตอนในการกำจัดขยะที่แตกต่างกันบ้างฝังกลบ บ้างเผากำจัด ซึ่งแต่ละวิธีก็ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันได้แทบทั้งสิ้น ยิ่งในขยะที่มีสารพิษปนเปื้อนอยู่อาจจะถึงขั้นไปเข้าพื้นที่ในประเทศด้อยพัฒนาเพื่อฝังกลบขยะกันเลยทีเดียว ขยะบางประเภทก็สร้างปัญหาให้มนุษย์และโลกในระยะยาวเพราะ



สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

ไม่สามารถย่อยสลายลงได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วแต่ต้องใช้เวลานานนับร้อยนับพันปีเพื่อการย่อยสลายเช่นพวกพลาสติกต่างๆ จนกระทั่ง แนวคิดเกี่ยวกับการรีไซเคิล (Recycle) และหรือรีユส (Reuse) ได้เกิดขึ้น ซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นทางออกในการลดขยะ หรือสิ่งเหลือใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะไม่ลดไปถึงขั้นที่ทำให้การกำจัดขยะเป็นไปได้อย่างมีเด็ดขาดแต่แนวคิดนี้ก็ช่วยส่งเสริมให้เกิดขยะใหม่ลดจำนวนลงได้มากทีเดียว

กระแสการใช้ทรัพยากรอย่างรู้ค่าเกี่ยวกับการรีไซเคิล-รีユส ขึ้นตัวอย่างเต็มทีพร้อมกับเรื่องราวของความน่าสะพรึงกลัวของสภาวะโลกร้อน ซึ่งต้นตอปัญหาจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเรานั้นเอง ดังนั้น น่าจะเป็นเรื่องที่ถูกสำหรับทางออกของสภาวะโลกร้อน ที่เหตุประการแรกคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรของตัวเอง หลายสิ่งหลายอย่างที่เรากินใช้อยู่ในชีวิตประจำวันเราสามารถทำให้มีคุณค่ามากกว่าพฤติกรรมเดิมๆ ทั้งขวดน้ำพลาสติก กล่องนม บรรจุภัณฑ์ต่างๆ สามารถนำมารีไซเคิลได้แทบทั้งสิ้น รีไซเคิล (Recycle) เป็นการนำเศษวัสดุของเหลือกินเหลือใช้มาแปรรูปใหม่เพื่อนำกลับมาใช้งานอีกครั้งเป็นการจัดการวัสดุเหลือใช้ที่กำลังจะเป็นขยะ โดยนำไปผ่านกระบวนการแปรสภาพ และนำกลับมาใช้ใหม่ ส่วนนิยามของคำว่ารีユส (Reuse) นั้นหมายถึง การนำกลับมาใช้ใหม่โดยไม่ผ่านกระบวนการแปรสภาพใดๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นทั้งสองวิธีการจึงเป็นกระบวนการที่คล้ายคลึงกันและมีเป้าหมายอย่างเดียวกันคือการใช้ทรัพยากรอย่างรู้ค่า ใช้อย่างมีความคิด ในขั้นตอนกระบวนการการรีไซเคิลอาจจะยุ่งยากกว่าในทางกระบวนการที่ต้องมีการปรับปรุงพัฒนา และในวัสดุบางประเภทอาจจะต้องอาศัยงานโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลัก แต่การรีユสนั้นเราสามารถทำได้เองไม่ต้องผ่านกระบวนการที่ซับซ้อน

เรื่องการรีไซเคิลหรือรีユสในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่เรารู้กันดีอยู่แล้ว แต่บางครั้งอาจจะหลงลืมกันไปบ้างเพราะความเร่งรีบและวิถีชีวิตที่รักความสะดวกสบายกันจนเคยตัว เรามาลองดูวิธีการต่างๆ เพื่อเตือนความจำ กันสักหน่อยว่าของเหลือใช้เหล่านี้เราสามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง ซึ่งในชีวิตประจำวันของเรา ตั้งแต่ตื่นเช้าจนถึงเข้านอน เราต้องเกี่ยวพันกับของกินของใช้มากมาย ชีวิตของเราติดอยู่อยู่กับสิ่งของเหล่านี้ในทุกๆ วันมีของเหลือใช้ที่ตกเป็นอันไร้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก เราในฐานะที่เป็นส่วนย่อยที่สุดของสังคม ถือเป็นกลไกหลักในการอนุรักษ์โลกซึ่งหากเราตั้งใจทำกันอย่างจริงจังก็จะสามารถลดปริมาณการใช้ทรัพยากรและลดปัญหาขยะลงได้มากทีเดียว

ผู้จัดทำ/เรียบเรียง : นางสาวณัฏฐนันท์ คงทน / นสม.ชก

หน่วยงาน : ฝ่ายข่าวและรายการ สวท.ปัตตานี

แหล่งที่มา : The Sustain <https://shorturl.asia/Og1UG> / บริษัท Recycling Solution

<https://shorturl.asia/420hU> / เนสท์เล่ <https://shorturl.asia/XWfwo/>